

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobců: **a) T. M., b) Z. T., c) A. T.**, všichni zastoupeni Mgr. Pavlem Kehlem, advokátem se sídlem Panská 895/6, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 8. 2019, č. j. OAM-1053/ZA-ZA11-ZA20-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobců a), b) a c) proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 7. 4. 2020, č. j. 31 Az 17/2019-40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci, advokátovi Mgr. Pavlu Kehlovi, **se přiznává** odměna za zastupování žalobců v řízení o kasační stížnosti ve výši **7.740 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a její posouzení krajským soudem

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím žalobkyni a) a jejím dvěma nezletilým dětem [žalobcům b) a c)] neudělil mezinárodní ochranu podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobkyně a) podala svým jménem a jménem svých dětí proti tomuto rozhodnutí žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové v záhlaví označeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl. Žalobkyně a) za jediný důvod svého odjezdu z vlasti označila onemocnění své dcery a snahu ji v České republice bezplatně vyléčit. Krajský soud ve shodě se žalovaným neshledal pro udělení azylu ani doplňkové ochrany žádný zákonem předvídaný důvod. Zdůraznil, že není účelem humanitárního azylu řešit situaci osob, pro které by případné léčení v ČR mohlo být výhodnější, a to jak z pohledu finančního, tak i kvalitativního. Krajský soud rovněž přisvědčil názoru žalovaného, že v případě dcery žalobkyně a) se nejedná o onemocnění, které by jí svým charakterem bezprostředně ohrožovalo na životě, ani o onemocnění, u kterého by její transport do vlasti způsobil zásadní zdravotní komplikace. Žalobkyně a) se ve své vlasti nepokusila učinit žádné kroky, aby její dcera mohla léčbu podstoupit. Na svém bývalém manželovi a otci nezletilých dětí nežádala, aby platil výživné. Pokud tak neučinil dobrovolně, měla se obrátit o pomoc na soud. Žalobkyně a) rovněž nepožádala ani o sociální podporu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně a) jménem svým i jménem svých nezletilých dětí [stěžovatelé a) až c)] kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.).

[4] Stěžovatelé nesouhlasí se závěrem žalovaného, že jim v zemi původu nehrozí azylově relevantní nebezpečí podle § 12 a 14a zákona o azylu. Žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností a nezákonností. Krajský soud toto nepřezkoumatelné a nezákonné rozhodnutí žalovaného aproboval.

[5] Stěžovatelé odkazují na nález Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, který se týká nejlepšího zájmu dítěte – byť se v něm jedná o trestněprávní problematiku, stěžovatelé mají za to, že tyto závěry jsou příléhavé i pro projednávanou věc. V případě stěžovatelů nelze specifikovat, jaký konkrétní veřejný zájem by byl udělením azylu (a to alespoň ve formě doplňkové ochrany) ohrožen. V rozhodnutí žalovaného absentuje jakékoliv srovnání mezi nejlepším zájmem dítěte a „ohroženým“ veřejným zájmem.

[6] Stěžovatelé přijatelnost kasační stížnosti spatřují v otázce aplikace čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, tj. v posouzení nových skutečností v řízení před krajským soudem, které mohou mít přímou souvislost pro rozhodování o žádosti. Krajský soud čl. 46 směrnice 2013/32/EU porušil, neboť nevzal v potaz nové skutečnosti – informace týkající se lékařské a pedagogické péče v zemi původu. Tyto skutečnosti krajský soud nemohl ignorovat s poukazem na to, že správní uvážení náleží žalovanému. Stěžovatelé přijatelnost kasační stížnosti spatřují rovněž v závěrech vyplývajících z odkazovaného nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 950/19, který krajský soud s ohledem na datum vyhlášení nálezu nemohl ve svém rozsudku uplatnit a své závěry tak náležitě korigovat. V neposlední řadě stěžovatelé považují kasační stížnost za přijatelnou, neboť se týká přímé aplikovatelnosti čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, konkrétně otázky, zda nesoulad zamítavého rozhodnutí s nejlepším zájmem dítěte může být důvodem pro udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany. Tyto otázky dosud nebyly v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost. Rozhodnutí žalovaného i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. V průběhu řízení nevyplývalo nic o tom, že by ve vztahu k osobě nezletilé dcery a přístupu k její léčbě v zemi původu mohlo dojít k opatřením diskriminačního charakteru ze strany státu, kdy by byla léčba a přístup k ní jakkoliv dceři stěžovatelky a) odepřena z důvodů taxativně vymezených v zákoně o azylu. Žalovaný nemá žádné informace o tom, že by v gruzínském zdravotnictví k takto cílené diskriminaci docházelo, a stěžovatelka a) ani na nic takového neodkazovala. Z opakovaného vyjádření stěžovatelky a) nevyplývalo, že by její nezletilé dceři nebyla ve vlasti poskytnuta dostatečná zdravotní péče. Přesto, že stěžovatelka v průběhu správního řízení sdělila, že v Gruzii lékaři ke zdravotnímu stavu její dcery uváděli různé diagnózy, je z dalšího vyjádření dotyčné zřejmé, že se lékaři v ČR a Gruzii shodují na stejném lékařském závěru. Již v roce 2014 gruzínští lékaři také diagnostikovali nezletilé nádor na mozku a navrhovali operaci. Protože jim však lékaři nedali garanci, že operace bude úspěšná, a také proto, že cena této operace byla 10 000 lari, stěžovatelka a) s navrhovaným zákrokem nesouhlasila. Stejný názor však také vyslovili i čeští lékaři, kteří konstatovali, že operace nemusí být úspěšná. Závěr, že potřebná léčba pro nezletilou dceru stěžovatelky a) je v Gruzii dostupná, také dokládá přiložená Informace

místního lékaře - Gruzie, č. j. BMA - 11018 ze dne 21. dubna 2018, kde jsou uvedena zdravotní střediska zabývající se léčbou epilepsie, včetně dostupnosti léků.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou oprávněnou a přípustná. S ohledem na skutečnost, že daná věc se týká udělení mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve otázkou, zda kasační stížnost není nepřijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s.

[9] Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. V něm interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle zde citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že napadený rozsudek je plně přezkoumatelný. Krajský soud podrobně a srozumitelně zdůvodnil, proč zdravotní stav nezletilé dcery stěžovatelky a) není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, včetně humanitárního azylu a doplňkové ochrany. V napadeném rozhodnutí proto kasační soud neshledal žádné pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelů. Pokud jde o argumentaci čl. 46 směrnice 2013/32/EU, stěžovatelé v řízení před krajským soudem žádné nové důkazy nenavrhli. Souhlasit nelze ani s argumentací, že se kasační stížnost dotýká otázek, které dosud nebyly v judikatuře řešeny.

[11] Azyl je výjimečný institut konstruovaný zejména za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pocítuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené. Stěžovatelka během řízení neuvedla ani jednou, že by byla pronásledována či má z pronásledování odůvodněný strach. Jako jediný důvod pro podání žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že v ČR bude její dceři poskytnuta bezplatná zdravotní péče.

[12] V případě hodném zvláštního zřetele lze udělit azyl z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu. Jedná se však o specifickou formu mezinárodní ochrany, která může být udělena pouze na základě úvahy ministerstva. Povahou institutu humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zabýval, srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55 podle něhož „*smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout.*“ Nejvyšší správní soud má za to, že „*azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto*

předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.“ (rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-25, č. 112/2004 Sb. NSS). Krajský soud tak postupoval zcela v souladu se zákonem o azylu a judikaturou Nejvyššího správního soudu. V řízení bylo postaveno na jisto, že nezletilá dcera stěžovatelky a) je léčena pouze ambulantně, její stav je stabilizovaný a dle doložené zdravotní dokumentace nevyžaduje žádný akutní lékařský zákrok ani specializovanou lékařskou péči, která by v její vlasti nebyla dostupná. Dceři stěžovatelky a) tak nehrozí v zemi původu nebezpečí vážné újmy, spočívající v tom, že by jí v zemi původu nebyla dostupná zdravotní péče. Lze jistě konstatovat, že zdravotní péče poskytovaná v České republice je na vyšší úrovni, tato skutečnost však sama o sobě nezapříčiňuje, že by bylo možné stěžovatelům udělit azyl nebo doplňkovou ochranu (k tomu srov. rozsudky NSS ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005-68, ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007-69 nebo ze dne 25. 8. 2011, č. j. 4 Azs 7/2011-117).

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud proto s ohledem na shora uvedené kasační stížnost stěžovatelů odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[14] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud soud návrh odmítne.

[15] Nejvyšší správní soud stěžovatelům usnesením ze dne 13. 5. 2020, č. j. 1 Azs 166/2020-26, ustanovil zástupce pro řízení před soudem Mgr. Pavla Kehla, advokáta. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce provedl v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, a to písemné podání soudu ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), kterým bylo doplnění kasační stížnosti stěžovatelů. Za jeden úkon právní služby zástupci stěžovatelů náleží mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu]. Jelikož advokát zastupuje tři stěžovatele, náleží mu podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu za každou takto zastupovanou osobu odměna snížená o 20 % (tj. 3 x 2.480 Kč). Náhrada nákladů řízení se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Nejvyšší správní soud proto přiznal ustanovenému zástupci stěžovatelů odměnu za zastupování a náhradu výdajů v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 7.740 Kč, která mu bude vyplacena ve stanovené lhůtě.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. října 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu